

"महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना अधिक प्रभावीपणे राबविणेसाठी नियोजन (रोहयो) विभागाच्या आर्थिक वर्ष २०२५-२६ मधील आषाढी वारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिध्दी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखडयास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणेबाबत..."
(मुंबई शहर व मुंबई उपनगर वगळून)

महाराष्ट्र शासन
नियोजन (रोहयो) विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : मग्रारो-२०२५/प्र.क्र.१२४/रो-७
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२
दिनांक : १७ जून २०२५

वाचा :

- १) महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम (सुधारित) कायदा - २०१४
- २) सामान्य प्रशासन विभाग यांचे दिनांक १३ ऑगस्ट २०२१ रोजीचे शासन निर्णय
- ३) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांचे शासन निर्णय क्र.मावज-२०२१/प्र.क्र.१२३/का-३४
दिनांक - १३/०८/२०२१
- ४) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय वृत्तचित्र शाखा /कार्यासन-७ दिनांक ११ जून २०२५
रोजीच्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना ही केंद्र पुरस्कृत योजना म्हणून ओळखली जाते. सदर योजनेअंतर्गत विविध अशा २६६ कामांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. सदर कामांच्या माध्यमातून ग्रामीण भागातील जनतेला रोजगार उपलब्ध करून देणे व अशा रोजगारातून कायमस्वरूपी मत्ता निर्माण करून अशा मत्ते मधून उत्पन्नाचे साधन मिळवून देणे व गरीबीचे उच्चाटन करणे याकरिता केंद्र पुरस्कृत महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना राज्यात राबविण्यात येत आहे. शून्य भूक व गरीबीचे उच्चाटन याकरिता राज्याने शाश्वत विकासाची ध्येये स्वीकारली असून विविध योजनांमधून सदर शाश्वत ध्येये साध्य करणे अपेक्षित आहे. सदर योजनांची जास्तीत जास्त प्रमाणात माहिती ग्रामीण भागातील जनतेपर्यंत पोहोचविण्याकरीता प्रचार, प्रसिध्दी या माध्यमांचा वापर करून जनजागृती करणे आवश्यक आहे. जेणेकरून गावच्या समृद्धीसाठी व गावातल्या नागरीकांच्या

समृद्धीसाठी अधिकाधिक कामे हाती घेऊन लोकांचे जीवनमान अधिक सुकर करून त्यांच्या आयुष्यात आनंद निर्माण करता येईल.

आर्थिक वर्ष २०२५-२६ करीता रोहयो विभागाने आषाढीवारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिध्दी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेला माध्यम आराखडा मा.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला होता. सदर आराखड्यास माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय वृत्तचित्र शाखा / कार्यासन - ७ यांच्या दिनांक ११ जून २०२५ रोजी झालेल्या नियोजन व अंमलबजावणी बैठकीत मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

सबब, विभागाच्या आषाढीवारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिध्दी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरिता आषाढीवारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिध्दी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्याच्या इतिवृत्तास माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांनी मान्यता प्रदान केलेली आहे. त्याअनुषंगाने सोबत जोडलेल्या “प्रपत्र अ” अनुसार बैठकीच्या निर्णयातील खालील नमूद बाबींच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

१. माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय विभागामार्फत माध्यम आराखड्याचा कालावधी दि.१९.०६.२०२५ ते दि.०६.०७.२०२५ पर्यंत (१८ दिवस) मंजूर करण्यात आला आहे. तसेच सदर प्रचार प्रसिध्दीवर होणारा खर्च लेखाशिर्ष २५०५ २९८१, केंद्र सरकारकडून मिळालेल्या एकूण अनुदानातून केंद्र पुरस्कृत मनरेगा योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय खर्च (६ टक्के) या अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून मंजूर करण्यात येत आहे.

२. रोहयो विभागाच्या योजनांची प्रसिध्दी करण्यासाठी येणाऱ्या खर्चाची रक्कम अंदाजित तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेली रक्कम अंदाजित असून एखाद्या माध्यमाद्वारे प्रसिध्दी न झाल्यास सदर माध्यमाची रक्कम उपरोक्त तक्त्यामधील इतर कोणत्याही माध्यमामध्ये आवश्यकतेनुसार

वापरण्यास तसेच एखाद्या माध्यमामध्ये बदल करण्यास अथवा एखादे नवीन माध्यम समाविष्ट (अंदाजित खर्चाच्या एकूण मर्यादेत) करण्यास, तसेच वरील प्रसिद्धी आराखड्यानुसार कार्यवाही करताना अनुभव आणि क्षमता लक्षात घेऊन माध्यमांची निवड, माध्यमांचा वापराचा आकार, जाहिरातीचा कालावधी आणि वारंवारिता ठरविण्याबाबतचे अधिकार महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांना असतील.

३. माध्यम आराखड्यामध्ये प्रस्तावित करण्यात आलेल्या माध्यमांचा प्रसिद्धीचा कालावधी ठरविताना, जाहिरात प्रसिद्धीचा कालावधी कमी केल्यास प्रसारणाच्या वारंवारितेमध्ये भरपूर प्रमाणात वाढ होईल, ही बाब लक्षात घेता जाहिरात प्रसिद्धी करण्यासाठी कोणत्याही प्रकारचा नकारात्मक दृष्टीकोन तयार होणार नाही, यादृष्टीने कालावधी व संख्या ठरविण्यात यावी.

४. विभागाच्या माध्यम आराखड्यास शासकीय जाहिरात वितरण धोरणाची अंमलबजावणीची कार्यपद्धती शासन निर्णय क्र.मावज-२०२१/प्र.क्र.१२३/का-३४, दि. १३.८.२०२१ मधील मुद्दा क्र. ५ व ६ नुसार या विभागाने कार्यवाही केली आहे.

५. शासन निर्णय दि.२३ नोव्हेंबर, २०२३ मधील निविदेमध्ये सहभागी होण्याबाबतची पात्रता नमूद करण्यात आली असून कार्यक्रमाच्या अंदाजित रकमेच्या आधारे जाहिरात संस्थांची सूची मधील संस्थांकडून संकल्पना व वित्तीय देकार मागविण्यात येतील.

६. दृकश्राव्य/ मुद्रित निर्मिती दरपत्रके / ई-निविदेमार्फत निश्चित करण्यात आलेल्या संस्थेमार्फत करण्यात यावे. इतर अनुषंगिक व आवश्यक प्रसिद्धी साहित्य तयार करण्यात यावे. तसेच बाह्य माध्यमांद्वारे प्रसिद्धी करावयाचे साहित्यही दरपत्रके / ई-निविदेमार्फत निश्चित करण्यात आलेल्या संस्थेमार्फत करण्यात यावे.

७. सदर योजनेच्या प्रचार व प्रसिद्धीसाठी कोणत्या प्रमाणात खर्च करण्याची आवश्यकता आहे व त्याची फलनिष्पत्ती काय आहे, याबाबतचा विचार या विभागामार्फत करण्यात येईल.

८. संबंधित माध्यम आराखड्याच्या रुपरेषानुसार आयोजन करून घ्यावे. तसेच कार्यक्रम आयोजन करताना संस्थेकडून आपत्ती व्यवस्थापनाच्या अनुषंगाने कोणतीही त्रुटी राहणार नाही,

याची खबरदारी विभागाने घ्यावी. त्याचप्रमाणे कार्यक्रम आयोजनात कोणतीही दुर्घटना अथवा अपघात झाल्यास त्याचे उत्तरदायित्व माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाकडे राहणार नाही.

९. या प्रसिद्धी मोहिमेचे महत्त्व लक्षात घेता, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत दरपत्रके / ई-निविदा प्रक्रिया राबवून तसेच प्रसिद्धीच्या कामाची व्याप्ती विचारात घेता योग्य त्या संस्थेची निवड समितीच्या मान्यतेने करण्यात यावी.

१०. रोहयो विभागाने प्रसिद्धीनंतर देयके पारित करताना आवश्यक असलेल्या बाह्य माध्यमांचे जिओ टॅग फोटो (पहिल्या व शेवटच्या दिवसाचे) आवश्यकतेनुसार तसेच ज्या माध्यमाकडे एकाधिकार आहेत, अशा माध्यमांचे त्या-त्या संबंधित कंपनीचे काम पूर्ण केल्याबाबतचे प्रमाणपत्र देयके तपासणीकरिता आवश्यक राहिल.

११. निर्मिती / कार्यक्रमाची प्रसिद्धी / आयोजन / व्यवस्थापन पूर्ण झाल्यानंतर देयकासंदर्भातील संपूर्ण कार्यवाही रोहयो विभागामार्फत देण्यात आलेल्या तपशीलानुसार आणि वित्तीय देकारासोबत जोडण्यात आलेल्या कामाच्या तपशीलानुसार संबंधित संस्थेने काम केले आहे किंवा कसे याबाबतची पडताळणी करूनच विभाग देयके अदा करेल. माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत कोणत्याही प्रकारची देयके प्रमाणित केली जाणार नाहीत.

१२. माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत कार्यक्रमाच्या कोणत्याही जाहिराती अंतिम करून देण्यात येणार नाहीत. जाहिराती अंतिम करण्याची संपूर्ण जबाबदारी रोहयो विभागाच्या विभागप्रमुखांची राहिल. विभागाकडून जाहिराती अंतिम करून दिल्यानंतरच महासंचालनालयामार्फत प्रसिद्धी संदर्भातील पुढील कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार जाहिरात निर्मिती / प्रसिद्धी संदर्भातील कोणतीही देयके या महासंचालनालयामार्फत प्रमाणित केली जाणार नाहीत.

१३. रोहयो विभागाच्या प्रस्तावित बाह्य माध्यमांद्वारे करावयाच्या प्रसिद्धीच्या अनुषंगाने प्रत्येक माध्यमांची क्षमता व उपलब्धता तसेच वारंवारिता इत्यादी सर्व बाबी तपासून त्यानंतर कार्यादेश निर्गमित करण्यासाठी काही कालावधी लागू शकतो.

१४. प्रसिद्धी करण्यात येणाऱ्या जाहिरातींचे नियंत्रण रोहयो विभागामार्फत राज्यातील जिल्हा, तालुका व क्षेत्रीय स्तरावरील कार्यालयामार्फत करण्यात येईल.

आषाढी वारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिद्धी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यावरील बाबींवर होणारा खर्च रक्कम रुपये १०,६०,००,०००/- (अक्षरी दहा कोटी साठ लक्ष फक्त) हा लेखाशिर्ष २५०५ २९८१ केंद्र सरकारकडून मिळालेल्या एकूण अनुदानातून केंद्र पुरस्कृत मनरेगा योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशासकीय खर्च (६ टक्के) या अंतर्गत सन २०२५ - २०२६ या आर्थिक वर्षात उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

विभागाच्या आषाढीवारी कालावधीत विविध योजनांची प्रसिद्धी करण्याकरिता तयार करण्यात आलेल्या माध्यम आराखड्यास माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांच्या शासन निर्णय, क्रमांक मावज-२०२१ /प्र.क्र.१२३ /का-३४ दिनांक -१३.०८.२०२१ मध्ये विहित केल्यानुसार व माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय वृत्तचित्र शाखा / कार्यासन - ७ दिनांक ११ जून २०२५ रोजी झालेल्या माध्यम आराखडा नियोजन व अंमलबजावणी बैठकीच्या इतिवृत्तानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

सदर आदेश तात्काळ अंमलात येतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५०६१७१३१४३५६८१६ असा असून सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने.

(अतुल कोदे)

सहसचिव (रोहयो), महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. मंत्री (रोहयो) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ३२,
२. मा. महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) - १/२, मुंबई/नागपूर,

३. संचालक (एनआरजीए), ग्रामीण विकास मंत्रालय, भारत सरकार, कृषी भवन, नवी दिल्ली - ११० ००९,
४. मा. सचिव (रोहयो) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई- ३२
५. मा. सचिव, लेखा व कोषागारे, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२
६. मा.महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई -३२
७. सर्व विभागीय आयुक्त
८. उपसचिव (NREGA), ग्रामीण विकास मंत्रालय, भारत सरकार, कृषी भवन, नवी दिल्ली - ११० ००९
९. मा. आयुक्त, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना - महाराष्ट्र, नागपूर,
१०. आयुक्त, कृषी आयुक्तालय, पुणे.
११. जिल्हाधिकारी (सर्व)
११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१२. सर्व उपायुक्त (रोहयो), विभागीय आयुक्त कार्यालये
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर.
१४. संचालक (मृदसंधारण), कृषी आयुक्तालय, पुणे.
१५. मुख्य अभियंता (मृद व जलसंधारण)
१६. सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी
१७. सर्व जिल्हा रेशीम अधिकारी.
१८. सर्व उपजिल्हाधिकारी (रोहयो)
१९. सर्व उपमुख्यकार्यकारी अधिकारी (नरेगा, ग्रामपंचायत)
२०. सर्व गटविकास अधिकारी, नरेगा
२१. उपवनसंरक्षक (सर्व)
२२. उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण (सर्व)
२३. उपसचिव (रोहयो), मंत्रालय, मुंबई- ३२
२४. नियोजन विभाग (का.१४३४ व का.१४२४)
२५. रोहयो सर्व कार्यासने
२६. वित्त विभाग (अर्थ -१६, व्यय-८)
२७. निवड नस्ती, रोहयो - ७

प्रपत्र - अ								
माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय								
रोजगार हमी योजना संवादवारी, २०२५ मध्ये रोजगार हमी योजना नियोजन विभागाच्या विविध योजनांच्या व्यापक प्रसिध्दीकरिता प्रस्तावित अंदाजित माध्यम आराखडा								
अ.क्र.	माध्यम	मूळ दर, प्रक्रीया	तपशील	वारंवारिता	संख्या / दिवस	एकूण अंदाजित रक्कम	जीएसटी	एकूण अंदाजित रक्कम (सर्व करांसहित)
बाहय माध्यमाद्वारे प्रसिध्दी (प्रदर्शने शाखा)								
१	बीटीएल कॅम्पेन अक्टीव्हीटी योजनांची प्रसिध्दी (जगद्गुरु संत श्री. तुकाराम महाराज व संत श्री. ज्ञानेश्वर महाराज या दोन पालखी मार्गावर प्रसिध्दी विषयक कार्य करणे)	एलईडी व्हॅनद्वारे प्रसिध्दी : विहित ई - निविदा प्रक्रीयेद्वारे	शासन निर्णय दि.२३.११.२०२३ मधील संस्थांच्या सुचिमधील संस्थार्फत विहीत कार्यपध्दतीचे अवलंब करुन प्रसिध्दी करणे शक्य होईल या माध्यमांशी निगडीत संस्थांनी निविदेमध्ये नमूद केलेल्या दराने प्रसिध्दी करण्याचे प्रस्तावित आहे. चित्ररथ (२ नग), एलईडी स्क्रीन, लिफ्लेट व संस्थेचे प्रतिनिधी, अभियान विषयक बोर्ड, व्हिडीओ प्रसारण, वाहने, प्रतिनिधी, वाहन चालक, समन्वयक, प्रसिध्दी साहित्य	दोन पालखी मार्ग	दि. १९/०६/२०२५ ते दि.०६/०७/२०२५ पर्यंत (१८ दिवस)	८,७५,००,०००	१,५७,५०,०००	१०,३२,५०,०००

